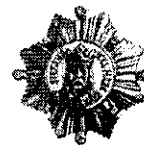

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/1042 din 23.01.2023

La nr. 07-172 din 12.01.2023

**Ministerul Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică (număr unic 910/MIDR/2022).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.01.23 13:01:22 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8495 din 23.01.2023

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică (număr unic 910/MIDR/2022)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus spre efectuarea expertizei anticorupție și nota informativă aferentă acestuia sunt plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, la compartimentul Transparența decizională, www.midr.gov.md, la data de 12 decembrie 2023, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta sau

expedia recomandări pe marginea proiectului.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web oficială indicată *supra*, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, se atestă asigurarea transparenței decizionale.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: *„Proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la eficiența energetică, în redacția nouă, are la bază necesitatea îmbunătățirii și consolidării cadrului juridic național cu incidență în domeniul eficienței energetice, care se răsfrânge asupra tuturor sectoarelor economiei naționale, în special cele de consum.”*

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propune aprobarea unor amendamente la Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică, în vederea reglementării modului de promovare și îmbunătățire a eficienței energetice prin realizarea planurilor naționale integrate privind energia și clima, prin dezvoltarea pieței serviciilor energetice, precum și prin implementarea altor măsuri de eficiență energetică.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura ajustarea cadrului normativ în domeniul eficienței energetice la actele internaționale în acest domeniu, fapt ce va spori creșterea eficienței energetice a statului, prin îmbunătățirea siguranței alimentării cu energie și a competitivității, prin dezvoltarea durabilă, economisirea resurselor energetice primare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conținutul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină *„e) fundamentarea economico-financiară”*.

Potrivit notei informative: *„Adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică poate presupune costuri, în faza de implementare. Având însă în vedere că ținta națională pentru eficiență energetică nu este încă aprobată, partea eforturilor a fi acoperită de Guvern, din mijloace bugetare, și cea care ar putea fi mobilizată de către sectorul privat, vor fi estimate la etapa elaborării Planului Național Integrat pentru Energie și Climă. Cu toate acestea, este posibilă estimarea aproximativă a efortului investițional necesar cu implementarea mecanismelor vizate de actualul proiect de lege, care vor contribui la atingerea țintei naționale de eficiență energetică.”*

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, *„(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării*

costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.”

La fel, pct.2 alin.(3) la anexa nr.1 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prevede că: „În cazul proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător, suplimentar se descriu concluziile și propunerile înaintate în cadrul studiilor de cercetare, precum se rezultatele analizei ex ante sau ale analizei impactului de reglementare. Se prezintă argumentarea, în baza evaluării beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și, după caz, analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.”

În acest sens, constatăm că proiectul este însoțit de analiza impactului de reglementare conform cerințelor statuate în Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Astfel, potrivit analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător: „[...] Obiectivele urmărite de proiectul de lege pentru modificare Legii 139/2018 sunt:

- *Aprobarea, odată cu Planul Național Integrat pentru Energie și Climă /PNIEC/, a țintei naționale în domeniul eficienței energetice pentru orizontul de timp 2030*
 - *Atingerea unor economii de energie noi anuale în valoare de minim 21,6 mii tone echivalent petrol pentru perioada 2024-2030*
 - *Renovarea peste 12.000 de m² de clădiri ale autorităților publice centrale anual*
 - *Clădirile publice au rol exemplar bine și obiectiv perceput de întreaga societate*
 - *Sistemul Informațional Integrat în domeniul eficienței energetice este unul funcțional și răspunde pe deplin la necesitățile societății și ale autorităților interesate*
 - *Consumatorii de resurse energetice au acces la date reale despre propriul consum*
- Un alt obiectiv urmărit este onorarea obligației RM de transpunere fidelă a Directivei 2018/2002, după cum a fost detaliat mai sus. [...].”*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile în domeniul eficienței energetice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și are drept obiectiv aprobarea unor amendamente la Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică, în vederea reglementării modului de promovare și îmbunătățire a eficienței energetice prin realizarea planurilor naționale integrate privind energia și clima, prin dezvoltarea pieței serviciilor energetice, precum și prin implementarea altor măsuri de eficiență energetică.

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura ajustarea cadrului normativ în domeniul eficienței energetice la actele internaționale în acest domeniu, fapt ce va spori creșterea eficienței energetice a statului prin îmbunătățirea siguranței alimentării cu energie și a competitivității, prin dezvoltarea durabilă, economisirea resurselor energetice primare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

În textul proiectului de lege nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție.

23.01.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector municipal

Digitally signed by Gonta Maia
Date: 2023.01.23 09:27:03 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

